

[Aksel Møller.]

en anden måde frem i vor økonomi end før. Der sker en væsentlig forøgelse af indlånene i bankerne; siden nytår er der sket bankindlån på ca. 2 mill. kr., for sparekassernes vedkommende en tilsvarende forøgelse på ca. 140 mill. kr., og forskydningen går fra korte penge til anbringelse på lang opsigelse. Det tyder på, at der er en opsparingstendens i befolkningen, og jo stærkere den bliver, jo mere naturligt den får lov til at udvikle sig, des lettere vil det være for banker og sparekasser at klare det behov, investeringen stiller fremover. I øjeblikket foreligger der ikke vanskeligheder for pengeinstitutterne, i alt fald vil der i denne tid ingen vanskeligheder være ved at finansiere handelsomsætningen og investeringsvirksomhederne, derpå tydede den højtærede finansministers forelæggelsestale, og derpå tyder nationalbankens skrivelse, der følger lovforslaget som bilag. Overfor nationalbanken har regeringen afgivet erklæring om — således forstår jeg de linier, hvormed skrivelserne slutter —, at regeringen ikke har til hensigt at tage initiativ til at ændre de gældende kassereresbestemmelser. Jeg læser dette således, at regeringen er enig i, at der for øjeblikket ikke er et likviditetsbehov, som nødvendiggør, at man frigiver — hvad der ville have været lettest og naturligt — kasserereserverne. Der er ingen grund til at tro, at investeringsopgaverne ikke lader sig finansiere af det danske samfund uden statens indblanding.

Det, der bliver tilbage af motiv til det lovforslag, her er fremsat, bliver da, at regeringen ønsker at modvirke eller formindske de naturlige økonomiske tendenser, der i øjeblikket virker, og som for hver dag der går bringer os nærmere restriktionernes endelige fald.

Vi må ganske vist i dag savne restriktionernes minister, den højtærede handelsminister, men det er vel ikke værre, end at det har lov til at ringe for hans øren. Det forekommer mig nemlig, at man kan rette det spørgsmål til den højtærede finansminister, da jo den højtærede statsminister ikke kan være tilstede i rigsdagen i øjeblikket, hvad der egentlig har været baggrunden for den højtærede handelsministers rejse til De Forenede Stater. Hvis man følger denne rejse i de danske aviser, og måske mest i regeringens blad „Social-Demokraten“, har det været en ret interessant rejse, hvor den højtærede handelsminister har haft mange ting at skulle udrette for dansk økonomi. Den 21. juni indeholdt „Social-Demokraten“ et telegram,

hvoraf det fremgik, at den højtærede handelsminister har forelagt en plan for en dansk eksportoffensiv i USA for repræsentanter for den amerikanske regering og kongres. Jeg beder den højtærede finansminister oplyse os om, hvorvidt denne plan er andet, end hvad der står i langtidsprogrammet. Det lyder utvivlsomt tiltalende, og det er tiltalende, at en minister vil gøre et arbejde for sit lands interesser, men vi befinder os jo i en situation, hvor det er blevet reglen, og også er det sundeste, at man, hvis man vil forelægge planer i udlandet, først drøfter dem i Danmarks rigsdag. Jeg tror at kunne gå ud fra, at den højtærede handelsminister ikke har indgået forpligtelser, som ikke i forvejen bundet i beslutninger taget i denne rigsdag. Nu er telegrammet endda sat så uheldigt op, at man tilmed vil kunne få det indtryk — jeg tror altså kun, det er et indtryk, og vil gerne give den højtærede finansminister lejlighed til også at bekræfte dette —, man kunne få det indtryk, at den højtærede handelsminister også har forhandlet spørgsmål om denne sag, om genopbygningsfonden, om investeringsplanerne med amerikanerne i USA. Jeg har af den højtærede finansministers tale set, at det naturligvis har været drøftet med de høværende Marshallmyndigheder. Det er vel egentlig det, vi skal regne med. Den højtærede handelsminister er formentlig ikke sendt til Amerika i denne anledning.

Jeg beklager da, at jeg ikke kan give den højtærede finansminister støtte til den del af hans forslag, hvorefter 100 mill. kr., der i øjeblikket er kendt døde og magtesløse på spærret konto i nationalbanken, påny skal vandre ud i omsætningen. Den højtærede finansminister er jo en troende socialist, og det vil næppe være muligt at overbevise ham om, at der kan være noget uheldigt i på den måde, som han her foreslår, at komme erhvervene til hjælp. Derpå beror jo forskellen i dette høje ting i synspunkter, og derfor skal han ikke have nogen bebrejdelse i den anledning, men blot have den erklæring på mit partis vegne, at vi ikke vil kunne støtte ham deri. Derimod må vi opfordre den højtærede finansminister til under det udvalgsarbejde, som nu kommer, at imødekomme de synspunkter, som også det ærede medlem hr. Himmelstrup gjorde gældende, at hele det beløb, der i øjeblikket befinder sig på Marshallkontoens gaveafdeling, føres til afskrivning på statens reguleringskonto i nationalbanken. Det vil efter min opfattelse være en sund og rigtig politik, og det vil ikke i nogen henseende